

WIADOMOŚCI WIOSENNE

MAGAZYN ROLNICZO-OGRODNICZY

2022

Darmowe ubezpieczenia dla dzieci rolników.

Co warto o nich wiedzieć i jakie formalności wypełnić, aby z nich skorzystać?

STRONA 2

Niestabilna sytuacja w rolnictwie.

Czy doświadczymy zapaści przez rozhuśtane ceny surowców?

STRONA 4

Zielony azyl tuż za oknem.

Lokalni architekci krajobrazu podpowiadają, jak zaaranżować wymarzony i komfortowy ogród.

STRONA 13

Zabawy dla najmłodszych.

Przygotowaliśmy dla dzieci łamigłówki. Do zgarnięcia atrakcyjne upominki!

STRONA 14

Dzieci chronione z automatu

Rolnicy objęci KRUS-em kolejny rok z rzędu mogą liczyć na darmowe ubezpieczenie swoich dzieci. Samo objęcie systemową ochroną nie wymaga żadnych formalności, ale skorzystanie z niej – i owszem. Oto, co warto wiedzieć.

Rolnictwo idzie z duchem czasu. Polepsza się technologia, wzrasta świadomość i wykształcenie rolników. Mimo to wciąż jest to jeden z najtrudniejszych i najniebezpieczniejszych zawodów. Gospodarze na co dzień mają do czynienia z wieloma niebezpiecznymi narzędziami, maszynami czy chemią, a także ze zwierzętami, które również mogą być groźne. W tym wszystkim w naturalny sposób już od małego uczestniczą ich dzieci.

„Ryzyko wypadków w rolnictwie i ich liczba maleje. Niemniej jednak dzieci rolników, które stale pozostają w otoczeniu ich pracy, wymagają szczególnej ochrony ubezpieczeniowej” – to cytat z komunikatu prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z okazji kontynuacji programu ubezpieczeń obejmującego właśnie dzieci rolników. Konkre-

▲ Dzieci rolników często pomagają w gospodarstwie

Fot. Shutterstock

nie chodzi tu o grupowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób dzieci osób objętych społecznym ubezpieczeniem rolników w pełnym zakresie. Taka systemowa ochrona obejmuje wszystkie dzieci w gospodarstwie aż do ukończenia 16. roku życia. Dzieci spełniające to kryterium są ubezpieczone na mocy umowy z automatu. Rolnicy nie muszą wcześniej wypełniać żadnych dokumentów ani o nic wnioskować. Kiedy dzie-

ko zachoruje lub ulegnie wypadkowi, potwierdzeniem ubezpieczenia jest samo zaświadczenie wystawione przez Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników i realizowane przy współpracy z Poczтовым Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych pod marką AGRO Ubezpieczenia. Choć system działa już od kilku lat, to jednak nie wszyscy rolnicy są z nim w pełni zaznajomieni.

– Często uczestniczę w spotkaniach z rolnikami i zawsze rozpytyuję, czy znają ten program. Najczęściej okazuje się, że z grubsza każdy wie, o co chodzi, ale co do szczegółów, to już bywa różnie. Dlatego nigdy dość uświadamiania i edukacji w tym zakresie – zaznacza Błażej Franek, specjalista do spraw ubezpieczeń, który działa na terenie całej Wielkopolski, w tym także w powiecie wrzesińskim.

Czy może on potwierdzić, że system ubezpieczeń dzieci rolników sprawdza się w praktyce?

– Tak, wszystko działa w stuprocentach. Jeśli tylko składki do KRUS-u opłacane są regularnie i spełnione są warunki zawarte w ubezpieczeniu, wypłaty są realizowane w pełni i na czas. Rolnicy mogą też liczyć na fachową pomoc przy wypełnianiu wniosków – dodaje specjalista.

Zgłaszania szkód do ubezpieczyciela można dokonywać pod adresem mejlowym: zgloszenia.krus@agroubezpieczenia.pl. Konieczne jest przy tym wypełnienie specjalnego formularza oraz załączenie kompletnej dokumentacji. Pomoc można uzyskać, kontaktując się z infolinią AGRO Ubezpieczeń pod numerem: 48 370 43 21. Infolinia działa od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–18.00.

ID

KORA
M. SAWIKOWSKA

**UBEZPIECZNIA
I KREDYTY
DLA ROLNIKÓW**

**DOPLATY
Z BUDŻETU
PAŃSTWA DO
65%**

NIE RYZYKUJ!
Ubezpiecz swoje uprawy

REJESTRACJA POJAZDÓW
AKCYZA VAT • TŁUMACZENIA • UBEZPIECZENIA

783 750 618
Września, ul. Jana Pawła II 5 | Gniezno, ul. Łaskiego 12/1

MAX Ubezpieczenia

**UBEZPIECZENIA
UPRAW**

Z DOPLATAMI Z BUDŻETU PAŃSTWA

504 716 915 | dorota.pawlaczyk@insur.pl
ul. Miłosławska 17, 62-300 Września
poniedziałek – piątek 8.00–16.00

www.maxubezpieczenia.insur.pl

Centrum Ogrodnicze

Wszystko dla Twojego ogrodu!

Września, ul. Objazdowa
tel. 61 436 11 62

poniedziałek – piątek 8.00-18.00
sobota 8.00-15.00

www.piechoccy.pl
NAJLEPSZA OFERTA NA WIOSNĘ!

- TRAWY ■ TORFY ■ KORA ■ NAWOZY ■ NASIONA ■ CEBULKI KWIATÓW
- BAMBUSY ■ NARZĘDZIA OGRODNICZE ■ DONICE CERAMICZNE I PLASTIKOWE

BOGATY ASORTYMENT: ■ DRZEWO ■ KRZEWÓW IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH
■ BYLIN ■ FORM SZCZEPIONYCH

BIURO PODRÓŻY
ARKADIA

☎ **502 054 078**

**U nas ubezpieczysz się
KOMPLEKSOWO**

ul. Kościelna 1, 62-300 Września, Tel: 61 436 77 27

Sytuacja jest niestabilna

– Dzisiaj ryzyko działalności rolniczej jest dużo większe, ponieważ dużo większy jest obrót pieniężny, a to nie jest współmierne z rentownością – mówią nam przedstawiciele Rady Powiatowej Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Instytut Rozwoju Gospodarczego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie przedstawił raport na temat stanu polskiego rolnictwa. Wynika z niego, że w pierwszym kwartale bieżącego roku doświadczamy zapaści w rolnictwie. Nastroje gospodarzy są najniższe od 1999 roku. Oceny dotyczące ich przyszłej sytuacji finansowej są bardzo pesymistyczne i sięgają poziomów nienotowanych od 20 lat. Kryzys jest niemal równie głęboki co w latach 2008–2009, lecz bardziej odczuwany. Spadły wydatki na zakup pasz treściwych, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, choć wiadomo, że pierwszy kwartał roku jest zazwyczaj okresem zwiększenia wydatków w związku z wiosennym ożywieniem w rolnictwie.

Tyle badania naukowe – a jak wygląda sytuacja w szarej, codziennej rzeczywistości rolniczej? Mówią

nam o tym przedstawiciele Rady Powiatowej Wielkopolskiej Izby Rolniczej, którzy zwracają uwagę zwłaszcza na rozhuśtane ceny surowców i niestabilną sytuację na rynkach.

– Obecnie ceny zbóż są bardzo wysokie, niewspółmierne do rzeczywistości. Ale jak to długo potrwa, trudno powiedzieć, w związku z wojną na Ukrainie. Ceny surowców mocno drożeją, również środków do produkcji rolnej. Nikt nie wie, co będzie za miesiąc czy dwa. Nie można nic przewidzieć. Ryzyko działalności jest dużo większe, ponieważ dużo większy jest obrót pieniądza, a to nie jest współmierne z rentownością – mówi nam **Roman Jerzykiewicz**, delegat z powiatu wrzesińskiego do Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu.

– Ceny zbóż są wysokie, a konkretniej zboża konsumpcyjne, np. pszenica kosztuje 1800–2000 zł za tonę, ale paszowa jest tańsza, po 1200 zł. Rolnicy myślą w ten sposób: skoro konsumpcyjne poszły do góry, to inne automatycznie pójdą za nimi. Ale tak nie jest. Tuczniaki podróżowały nawet do 9 zł w E-klasie za kilogram, ale niewiele już z tego zostanie, ponieważ pasze też drożeją. Ceny zboża nie są adekwatne

”

Jako rolnicy jesteście już nauczeni prawidła, że jeśli nie dasz nawozu, to nie będziesz miał plonu

Andrzej Waszak
przewodniczący Rady Powiatowej WIR

do tego, co wydajemy; ceny nawozów, oprysków są dziesięciokrotnie droższe, a np. pszenica zdrożała tylko jednokrotnie – podkreśla z kolei **Andrzej Waszak**, przewodniczący Rady Powiatowej WIR.

W ostatnich dniach wszystkich rolników zszokowały gigantyczne podwyżki mineralnych nawozów azotowych. Najwięksi producenci nawozów sztucznych wprowadzili nowe cenniki. Saletra amonowa miała kosztować u wiodących pro-

ducentów nawet 6100 zł za tonę! Dodajmy, że w ubiegłym roku można ją było nabyć za 1300 zł.

Okazuje się, że wielu gospodarzy pozostało bez towaru i nie wyjechało w pole. Dystrybutorzy już mniej chętnie kredytowali zakup nawozów ze względu na wysokie ceny. Teraz rolnicy mierzą się z gigantycznymi cenami nawozów, które muszą zakupić. – Jesteśmy nauczeni prawidła, że jeśli nie dasz nawozu, nie zbierzesz plonu. Jak byłem dzieckiem, to ojciec zbierał 2-3 tony zboża z hektara, a dzisiaj jak nie zbierzesz 8-10 ton, to nie warto na polu trzymać. Myślę, że połowa rolników nie „wyrzuci” tego nawozu, Saletrę kupiłem w grudniu, wysłałem ją, a teraz trzeba poprawić, bo te poranne mrozy trochę za długo trzymały. A więc saletra już tak nie podzielała i teraz nie wiem, czy dobrze zrobiłem. Cena 3000–4000 zł za tonę nawozu nie jest adekwatna nawet do ceny 2000 zł za pszenicę – mówi Andrzej Waszak.

– Jeśli któryś z rolników z powodu oszczędności nie rozrzuci nawozu na polach, to mimo tej samej pracy będzie miał o 50 proc. mniejsze plony – dodaje Roman Jerzykiewicz.

FIB

AGRONOWAK

SKUP ZBÓŻ, NASIONA, WAPNO I NAWOZY

Z wielką przyjemnością informujemy wszystkich rolników, że Firma AGRONOWAK prowadzi

skup pszenicy i rzepaku

z odbiorem z gospodarstwa oraz w magazynie – Skotniki 47
magazyn znajduje przy trasie Września – Miłosław

KONTAKT: Mariusz Nowak – tel. 600 374 460, 608 620 125 | m.nowak@agronowak.pl **BIURO:** Września, ul. Kaliska 38 (II piętro)

ROK ZAŁ. 2003

ART

BENA

HURTOWNIA PALIW

Zapraszamy do zakupu najwyższej jakości paliw:
olej napędowy, olej opałowy, benzyna 95

Zamówienia naszym transportem
realizowane do 24h

Jesteśmy na rynku od 2003 roku!

Konkurencyjne ceny!

Elastyczne podejście do klienta!

Zbiorniki paliwowe w korzystnych cenach!

Rabowice, ul. Świerkowa 48 | tel.: 510 237 753, 502 250 595 | kontakt@art-bena.pl | www.art-bena.pl

AGRAR

*Czerwone maki jak moje serce,
słońce błyszczące jak złoto,
drzewa tu i tam.*

Tutaj jest wszystko czego potrzebuję.

wiersz Wiktora Szarzyńskiego do pracy Katarzyny Godzich
z publikacji pt. „Nie jestem pisaczem wierszy”

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

zwalczanie chwastów
zwalczanie szkodników
zwalczanie chorób roślin
zaprawy nasienne

chronimy uprawy

NAWOZY DOLISTNIE

BIOSTYMULATORY

NASIONA ZBÓŻ JARYCH

hodowli krajowych i zagranicznych m.in.

OWIES: Bingo, Rambo

JĘCZMIEN: Radek, Rarmer, Advocat

PSZENICA: Rusałka

PSZENŻYTO: Milewo

NASIONA KUKURYDZY

Sematic • Prestol • LG 31.265

ES Creative • DKC 3350 • DKC 3595

CS Alchimi • MAS 25K • MAS 20F

MAS 22R i inne

Września, ul. gen. Sikorskiego 34 | tel. 614 366 782; 503 192 251; 503 192 253

Witkowo, ul. Dworcowa 6 | tel. 501 172 337

Nasienne Przedsiębiorstwo Handlowe

AGROFLORA

Oblączkowo 124 k. Wrześni | 61 4366 129, 604 153 809

OFERTA HANDLOWA – WIOSNA 2022

- JĘCZMIEN JARY: ELLA, KUCYK, EUNOVA, FARMER, PAUSTIAN
- PSZENICA JARA: ARABELLA, TELIMENA
- OWIES ZWYCZAJNY: BINGO, NAWIGATOR, KOZAK
- ŻYTO JARE: BOJKO
- ZIEMNIAKI SADZENIAKI: DENAR, LORD, SATINA, LILLY, VINETA, QUEEN ANNE, TAJFUN
- KUKURYDZA
- ROŚLINY STRĄCZKOWE
- NASIONA TRAW I ICH MIESZANKI
- NASIONA POPLONOWE

ZAPRASZAMY**UŻYWANE
MASZYNY ROLNICZE****oraz części zamienne****PŁUGI OBROTOWE • PRASY • CIĄGNIKI
ŁADOWARKI TELESKOPOWE****AGRO-MASZYNY Mariusz Cichy**

Czarniejewo ■ ul. Armii Poznań 79 ■ tel. 691 384 570

F.H.U. DOMINIK**Ciążeń ul. Słupecka 8 po GS
tel. 663 465 158****PROWADZI SKUP****KUKURYDZY
ZBÓŻ
RZEPAKU****ZADZWOŃ
I ZAPYTAJ O CENĘ!****MOŻLIWOŚĆ ODBIORU
TOWARU Z GOSPODARSTWA****Spółdzielnia Usług Rolniczych i Transportowych***Jesteśmy po to, aby Wam pomagać***WRZEŚNIA, Czarniejewska 10
61 436 20 58 ■ wrzesnia@surit.pl****WĘGIERKI, Kasztanowa 6
663 887 720 ■ 61 438 71 24****www.surit.pl****KOSZENIE TRAW**

- kosiarka bijakowa do skarp i poboczy
- kosiarka bijakowa z zasobnikiem na ściętą trawę do boisk
- kosiarka dyskowa – szerokość robocza 6 m
- kosiarka do traw z koszem, kosiarka spalinowa
- wertykulacja trawników

PRACE PORZĄDKOWE

- rozbiórka budynków
- porządkowanie skwerów, placów i parków, rekultywacja terenu
- obcinanie gałęzi
- rębak do gałęzi do średnicy 15 cm
- wycinka drzew, mechaniczne łupanie drewna
- utrzymanie zieleni

BRONA TALERZOWA KOMPAKTOWA Amazone Catros – 3001 z wałem gumowym Kw580 + siewnik do plonów**ORKA** pługiem obrotowym 4-skibowym + podwójny wał Campbella**SIEW BURAKA I KUKURYDZY** siewnikiem MONOSEM z radlicami talerzowymi i podsiewaczem nawozu**SIEW KUKURYDZY NA ZIARNO** siewnikiem KVERNELAND OPTIMA HD z radlicami talerzowymi i podsiewaczem nawozu**AGREGAT UPRAWOWO-SIEWNY** do rzepaku i zbóż AMAZONE – brona wirnikowa KE 3000 SUPER, siewnik AD303 talerzowy z wałem gumowym KW 302**WYWÓZ NIECZYSTOŚCI PŁYNNYCH, GNOJOWICY, OBORNIKA I WAPNA****KOMPLEKSOWE WYKONYWANIE SIANOKISZONEK****ZBIÓR ZBÓŻ I RZEPAKU** CLAAS, New Holland**47 lat**
*doświadczenia
w usługach
rolniczych*

KORRIDA PAK – cios na chwasty

Od wielu lat firma Nufarm dostarcza plantatorom kukurydzy w Polsce rozwiązania charakteryzujące się wysoką skutecznością i szybkością działania.

Produkt Zeagran 340 SE zdobył ogromną popularność dzięki szerokiemu zakresowi zwalczanych chwastów i szybkości działania. Niestety na dzień dzisiejszy jest to już historia. W Polsce z rynku wycofana została substancja aktywna bromoxynil, która wchodziła w skład Zeagranu 340 SE.

Na podstawie przeprowadzonych badań w 2020 roku firma Nufarm postanowiła rozszerzyć katalog produktów o herbicyd powszodowy o nazwie Valentia 102 SE. W swoim składzie preparat ten zawiera dwie substancje aktywne, znane w ochronie kukurydzy, ale nigdy dotąd nie wykorzystywane łącznie – fluroksypr i florasulam. Substancje te w odpowiedniej proporcji i formulacji SE zapewniają bezpieczeństwo podczas mieszania i stosowania w uprawie kukurydzy i zbóż.

Przeprowadzone w ubiegłym sezonie liczne doświadczenia wykazały, że największą skuteczność Valentia 102 SE wykazuje podczas stosowania w dawce 1 l/ha łącznie z preparatami Ikanos 040 OD (dawka 1l/ha) i Notos 100 SC (1l/ha). W tym zestawieniu chwasty bardzo szybko usychały, a pole było czyste aż do zniw.

Na podstawie testów polowych, firma Nufarm w 2022 roku wprowadza na rynek kompleksowe rozwiązanie herbicydowe do zwalczania chwastów jedno- i dwuliściennych w kukurydzy. Korrida Pak to gotowy zestaw 3 herbicydów (Ikanos 040 OD, Notos 100 SC i Valentia 102 SE) zawierający w swoim składzie aż cztery substancje aktywne. Rozwiązanie to skutecznie zwalcza uciążliwe chwasty w kukurydzy, takie jak chwastnica jednostronna, komosa biała czy chwasty rumianowate.

Korrida Pak jest jednym z nielicznych rozwiązań, które w doświadczeniach polowych skutecznie ogranicza występowanie bylicy pospolitej, ostrożnia polnego, psianki czarnej czy lepnicy białej. Szerokie okno stosowania (od 2 do 6 liści kukurydzy) pozwala na dostosowanie terminu aplikacji do panujących warunków pogodowych. Mieszanina czterech substancji aktywnych umożliwia zwalczanie chwastów zarówno poprzez działanie nalistne jak i dogłębowe, co w efekcie daje wysoką skuteczność i zabezpiecza uprawę kukurydzy przed wtórnym zachwaszczeniem. Korrida Pak przeznaczony jest na każdy rodzaj gleby.

KORRIDA PAK

HERBICYD

POTRÓJNY CIOS NA CHWASTY W KUKURYDZY

Zestaw herbicydowy przeznaczony do kompleksowego **zwalczania chwastów** w kukurydzy:

- **VALENTIA 102 SE**
- **NOTOS® 100 SC**
- **IKANOS® 040 OD**

Nufarm
Grow a better tomorrow

Nufarm Polska Sp. z o.o.
ul. Grójecka 1/3, 02-019 Warszawa
tel. +48 22 620-32-52, www.nufarm.pl

Za środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj środków bezpieczeństwa zamieszczonych w etykiecie.

Szukaj nas na:

 facebook.com/nufarmpolska

 [Nufarm Polska - YouTube](#)

TRANSOR ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN
62-320 Miłosław, ul. Dworcowa 27
Magdalena Gajewicz | tel. 61 43 83 044

CAŁE SPEKTRUM MASZYN DO UPRAWY GLEBY

Psary Małe ul. Nekielska 11F

www.rolmako.pl

+48 61 438 87 35

SKŁADNIKI ZWIĘKSZAJĄCE WYKORZYSTANIE AZOTU

MAKROELEMENTY

POTAS (K) – interakcja N i K w nawożeniu roślin

Azot i potas są podstawowymi makroskładnikami decydującymi o wielkości oraz jakości plonu, pełnią jednak odmienne funkcje fizjologiczne w roślinie.

- K odpowiedzialny jest za: proces fotosyntezy, przemiany energetyczne w roślinie, gospodarkę wodną i procesy osmotyczne, gospodarkę azotem,
- niedobór K drastycznie zmniejsza pobieranie azotu oraz ogranicza transport azotanów z korzeni do liści zmniejszając niejako roślinę do częściowej ich redukcji w korzeniach,
- K, który jest koenzymem i regulatorem uwodnienia komórek, obecny jest w soku komórkowym wyłącznie w formie jonowej; reguluje gospodarkę wodną w roślinie – niedożywienie tym składnikiem prowadzi do osłabienia, a nawet do utraty zdolności rośliny do kontroli gospodarki wodnej, a tym samym całej rośliny, niedobór ogranicza wzrost komórek,
- zrównoważone nawożenie N i K zwiększa efektywność każdego z tych makroskładników w uprawie wielu gatunków roślin, współdziałanie azotu z potasem rozpoczyna się od kontroli procesu pobierania azotanów przez korzenie,
- dynamika nagromadzenia suchej masy, N oraz K są ze sobą ściśle powiązane: K jest kationem towarzyszącym w transporcie azotanów w ksylemie, przez co w znacznym stopniu wpływa na gospodarkę azotową rośliny; tempo nagromadzenia K przez rośliny zależy natomiast w dużym stopniu od poziomu nawożenia N; przy dużych dawkach N rośliny pobierają więcej zarówno N, jak i K.

MAGNEZ (Mg)

- aktywacja licznych enzymów, w tym Rubisco, odpowiedzialnego za redukcję dwutlenku węgla,
- podstawowy składnik cząsteczki chlorofilu, w której stanowi atom centralny (cząsteczka chlorofilu zbudowana jest z dwóch podstawowych części: „głowy” zbudowanej z feoporfiryny, zawierającej kation Mg^{2+} oraz „ogona” – fitolu), przedłużający się niedobór Mg prowadzi do szybkiej utraty zielonej barwy liści,
- niezbędny jest dla roślin bobowatych żyjących w symbiozie z bakteriami glebowymi z rodzaju *Rhizobium* i dla bakterii niesymbiotycznych (m.in. *Bacillus*); w warunkach niedoboru Mg wiązanie N_2 ulega znacznemu ograniczeniu, prawdopodobnie wynika to z mechanizmu oddziaływania Mg na powstawanie i przemiany węglowodanów, które są źródłem energii wiązania azotu atmosferycznego,
- aktywator procesów odpowiedzialnych za pobieranie składników mineralnych przez roślinę z gleby,
- niedobór Mg powoduje zmniejszenie szybkości redukcji azotanów w roślinach (zahamowanie syntezy białka enzymu – reduktazy azotanowej),
- jony Mg odpowiedzialne są za funkcjonowanie układów enzymatycznych w procesach transportu węglowodanów zachodzących we flocie (niedobór Mg, zwłaszcza w fazach intensywnego wzrostu rośliny oraz w okresie tworzenia plonu użytkowego, zmniejsza szybkość transportu związków organicznych z liści do organów zapasowych, a tym samym istotnie wpływa na plon),
- Mg odpowiedzialny jest za funkcjonowanie sprawnego systemu korzeniowego w zakresie pobierania wody i składników mineralnych z gleby oraz tolerancję na krótkoterminowe susze.

SIARKA (S)

Działanie siarki w roślinie jest wielostronne i wynika z dużego wpływu tego pierwiastka na metabolizm azotowy.

- S jest aktywatorem procesów kontrolujących metabolizm węgla i azotu w roślinie, dzięki czemu zwiększa szybkość procesów transformacji pobranego przez roślinę azotu w białko, zmniejszając tym samym zawartość niskocząsteczkowych związków azotu,
- prawidłowe odżywienie roślin siarką prowadzi do większego pobrania azotu, a tym samym zwiększa jego wykorzystanie z nawozów, a w konsekwencji zmniejsza ryzyko wymywania azotanów do wód gruntowych,
- deficyt S może zmniejszać efektywność wykorzystania N – NUE (Nitrogen Use Efficiency), a deficyt N może także redukować efektywność wykorzystania S – SUE (Sulphur Use Efficiency),
- niedobór S w glebie obniża wykorzystanie dostępnego N; oba składniki powinny znajdować się w glebie w ilościach odpowiednich do zapewnienia największego ich wykorzystania; optymalny stosunek dostępnego azotu do dostępnej siar-

ki (N:S) powinien wynosić 7:1, ponieważ wartości niższe od 7 skutkują spadkiem plonów,

- po przemianach S w roślinie decyduje właściwa relacja N:S; zawężenie relacji N:S w roślinie prowadzi do akumulacji nieorganicznych związków siarki, natomiast rozszerzenie stosunku N:S zwiększa akumulację niebiałkowych form azotu (amidów, aminokwasów czy nawet azotanów),
- N i S są niezbędne do przebiegu procesu fotosyntezy, bowiem N jest składnikiem chlorofilu – głównego barwnika w fotosyntezie, a S, poprzez aminokwas metioninę, wpływa na syntezę chlorofilu w roślinach,
- przy deficycie S, wiązanie N_2 drastycznie zostaje zredukowane w konsekwencji słabego rozwoju brodawek, małej produkcji leghemoglobiny i niskiej aktywności nitrogenazy,
- S zmniejsza zawartość niskocząsteczkowych form N, które stanowią bezpośrednie źródło pożywienia dla mikroorganizmów chorobotwórczych,
- tworzy grupy dwusiarczkowe, które występują w białkach oraz innych związkach pełniących ważne funkcje w metabolizmie, takich jak koenzym A i ferredoksyna,
- wchodzi w skład ferredoksyny, która odpowiada za transport elektronów w wielu reakcjach biochemicznych, decyduje o redukcji azotanów w roślinie, co wiąże się z procesami związanymi z przekształcaniem prostych związków azotu w białka oraz stymuluje aktywność reduktazy (wiązanie azotu).

MIKROELEMENTY

Warunkiem prawidłowego oddziaływania mikroelementów na metabolizm rośliny jest odpowiednia ich zawartość w komórkach i tkankach. Jeśli ilość poszczególnych składników odbiega od normy lub też zostają zachwiane proporcje między nimi dochodzi wówczas do zaburzenia procesów życiowych. Niedoborem towarzyszy osłabienie właściwości katalitycznych wszystkich układów enzymatycznych, w których dany mikroskładnik bierze bezpośredni udział. W konsekwencji takich zaburzeń dochodzi do zahamowania wzrostu danej rośliny, pojawiają się chlorozy oraz objawy zewnętrzne specyficzne dla danego pierwiastka.

Efekty stosowania mikroskładników nie zawsze są widoczne w postaci opłacalnej wyższej plonów. Nie wchodzi one w skład związków budulcowych w odróżnieniu od makroskładników, lecz pełnią funkcję w procesach metabolicznych w roślinie, w każdej fazie jej rozwoju.

Mikroskładniki są na ogół katalizatorami wielu procesów enzymatycznych. Do grupy enzymów włączonych w metabolizm azotowy zalicza się nitrogenazę (Fe, Mo) oraz reduktazę azotanową (Mo). Biochemiczne funkcje molibdenu u żelaza w metabolizmie azotowym roślin ściśle łączą się z biologicznym wiązaniem azotu cząsteczkowego oraz redukcją azotanów, czyli procesami z początkującymi włączeniem nieorganicznego azotu (N_2 i NO_3^-) w obieg biologiczny. Działanie określonego mikroskładnika w wymienionych przypadkach jest specyficzne i nie da się go zastąpić żadnym innym składnikiem. Warunkiem prawidłowego oddziaływania mikroelementów na metabolizm rośliny jest odpowiednia ich zawartość w komórkach i tkankach.

MOLIBDEN (Mo)

- odpowiedzialny jest za metabolizm azotu: reduktazę azotanową (RA), czyli redukcję azotu azotanowego do azotynów, a następnie do aminokwasów oraz nitrogenazę – redukcję i wiązanie N_2 ,
- niedobór Mo zakłóca gospodarkę azotową i fosforową roślin: akumulacja azotanów, niskocząsteczkowych związków azotu (amidów, aminokwasów) oraz fosforu nieorganicznego – prowadzi to do spadku produkcji białka,
- przy niedoborze molibdenu bobowate słabiej wiążą azot atmosferyczny.

ŻELAZO (Fe)

- najważniejszą funkcją żelaza jest jego udział w procesie fotosyntezy (niedobór Fe powoduje zahamowanie syntezy chlorofilu, a także karotenu i ksantofilu),
- Fe wpływa na aktywność ferredoksyny – białka niehemowego, którego rola polega na przenoszeniu elektronów na związki podlegające redukcji.

Procesami metabolicznymi, zależnymi od ferredoksyny (trzy procesy odgrywające podstawową rolę w gospodarce azotowej rośliny i produkcji białek) są:

- redukcja azotanów na etapie przekształcania azotynów do amoniaku → reduktaza azotanowa,
- redukcja N_2 do amoniaku → nitrogenaza,
- redukcja siarczynu do siarczku → reduktaza siarczynowa.

MIEDŹ (Cu)

- ma szeroki wpływ na metabolizm azotu, zwiększa remobilizację (przemieszczanie się) azotu do ziarniaków, nasion, owoców, co daje większy plon i poprawę jakości;
- kontroluje metabolizm azotu; ścisła relacja N:Cu,
- odgrywa ważną rolę w wielu funkcjach biochemicznych w roślinach: tworzenie chlorofilu, jest prekursorem kilku enzymów, bierze udział w metabolizmie białek i węglowodanów oraz jest niezbędna w symbiotycznym wiązaniu N_2 ,
- większa produkcja brodawek korzeniowych przez rośliny bobowate,
- odgrywa zasadniczą rolę w fotosyntezie, oddychaniu i łańcuchu transportu elektronów oraz jest strukturalnym składnikiem genów obronnych.

MANGAN (Mn)

- jest ważnym mikroelementem dla wzrostu i rozwoju roślin ze względu na jego udział w wielu procesach fizjologicznych i metabolicznych, takich jak fotosynteza, oddychanie, usuwanie nieaktywnych form tlenu (ROS), obrona przed patogenami i sygnalizacja hormonalna,
- jest niezbędnym kofaktorem dla kompleksu wydzielającego tlen (OEC) aparatu fotosyntetycznego, katalizującego reakcję rozszczepiania wody w fotosystemie II (PSII),
- Mn może zastępować Mg w miejscu aktywnym niektórych enzymów szlaku fotosyntezy, w tym karboksylazy/oksygenazy rybulozo-1,5-bisfosforanu (Rubisco), zmieniając funkcjonalną rolę tych enzymów.

CYNK (Zn)

- kontroluje syntezę auksyn, co wpływa na rozwój merystemów wierzchołkowych w korzeniach = większe pobieranie azotu, szczególnie na początku wegetacji,
- akumulacja cynku w roślinie wrażliwej (np. w kukurydzy), stymuluje pobieranie i fizjologiczną aktywność azotu,
- kontroluje funkcjonowanie aparatu fotosyntetycznego, zwłaszcza w odniesieniu do anhidrazy węglanowej, która stanowi swoiste źródło zapasowe cynku i przedłuża fazę syntezy węglowodanów, przez co zwiększa masę ziarniaków (azot efektywniej przetwarzany na plon).

KLUCZOWE PRODUKTY FIRMY BIOSTYMA WYKORZYSTYWANE W ZWIĘKSZANIU EFEKTYWNOŚCI NAWOŻENIA AZOTOWEGO

PATRON GOLD AquaFol 7C	Rozbudowa systemu korzeniowego, lepsze pobranie składników pokarmowych *wczesne fazy rozwojowe (dawki zalecane)
BioFol PLEX	Oddziałuje korzystnie na zachodzące procesy fizjologiczne u roślin, stymuluje procesy odpornościowe rośliny na stresory, wpływa na rozwój systemu włósnikowego * stosowanie w dawkach dzielonych (ok. 0,5l/ha do każdego zabiegu) przez cały okres wegetacji
MultiFol SULFASTIM	Wysoka zawartość siarki w postaci tiosiarczanu amonu zapobiega stratom azotu, umożliwia efektywne wykorzystanie azotu z RSM * 5 l Sulfastim/100 l RSM (zachowanie relacji S:N 1:7-10 → 1 kg S umożliwia wykorzystanie ok. 7-10 kg N)
VitaFol SMAG BioFol MAG	Aktywny magnez niezbędny w procesie fotosyntezy
GranuFol MIKRO MultiFol MIKRO	Mn, Cu, Zn, Mo – kontrolują gospodarkę azotową roślin Zn, Mn, Cu, B – aktywują hormony roślinne Fe, Cu, Mn, Zn – biorą udział w procesie fotosyntezy * G. Mikro, M. Mikro – 0,5-1,0 l/kg/ha małe dawki przez cały okres wegetacji roślin, powodują bieżące uzupełnienie niezbędnych mikroelementów w procesach fizjologicznych roślin
GranuFol CUMAN	Mn stymuluje pobieranie fosforu z gleby, miedź odpowiada za przemiany azotu w roślinie * stosowanie głównie we wczesnych fazach rozwojowych (0,5-1,0 kg/ha)
Multi-N Nitron-S	Szybka i efektywna przyswajalność azotu i siarki, możliwość częściowego zastąpienia dawki dogłębowej. Podanie N i S w fazach krytycznych zapotrzebowania na te składniki

Plus
30-50 kg azotu
wchłoniętego
z powietrza

AZOFIX Plus

AZOFIX Plus – biopreparat z bakterii zdolnych do wiązania azotu atmosferycznego. Szczepienie gleby preparatem **AZOFIX Plus** jest w stanie wzbogacić ją czystym – ekologicznym – azotem. Daje to możliwość redukcji nawożenia gleby, które jest źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych przez azotany.

Daj popracować bakteriom!

www.biostyma.pl

BIOSTYMA®

Stymulacja upraw
prośrodowiskowa

Dopłaty obszarowe 2022

– najważniejsze zmiany

W tym roku w dopłatach obszarowych wprowadzono cztery najważniejsze zmiany: wprowadzono Uzupełniającą Płatność Obszarową, obowiązek posiadania tytułu prawnego do prywatnych działek rolnych, aplikację mobilną ARiMR oraz ubezpieczenie upraw poprzez opłacanie składek.

Uzupełniającą płatnością podstawową objęte są powierzchnie upraw następujących rodzajów roślin uprawianych w plonie głównym: zboża; rośliny oleiste; rzepak, rzepik, słonecznik, soja; rośliny wysokobiałkowe; bób, bobik, łubin słodki i groch siewny; rośliny strączkowe, wyka siewna, soczewica jadalna i ciecierzka pospolita; rośliny strączkowe pastewne; len włóknisty i oleisty; konopie włókniste; rośliny przeznaczone na materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany; rośliny motylkowe drobnonasiennne; rośliny okopowe pastewne, z wyłączeniem ziemniaków pastewnych; trawy na trwałych użytkach zielonych przeznaczone na susz paszowy; mieszanki roślin motylkowych drobnonasiennych z trawami na gruntach rolnych innych niż trwałe użytki zielone; mieszanki między następującymi rodzajami roślin: zbożami, roślinami oleistymi, roślinami wysokobiałkowymi, roślinami strączkowymi, roślinami motylkowatymi drobnonasiennymi.

Wykaz roślin jest określony w załączniku do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności bezpośrednich i przejściowego wsparcia krajowego.

Uzupełniająca płatność podstawowa do powierzchni gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin (uógór) przysługuje również jeżeli na gruntach tych:

- rolnik dokonał zasiewu w celu podniesienia żyzności gleby przez wprowadzenie do niej świeżej masy roślinnej (zielony nawóz),
- roślinność została przyorana lub wprowadzona do gleby na skutek zastosowania innego zabiegu mechanicznego w terminie do dnia 31 sierpnia roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności,
- uprawa nie jest prowadzona dłużej niż rok.

W związku z wyrokiem TSUE w sprawie C-216/19 Land Berlin rolnik ubiegający się o płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, płatności ONW, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014–2020), płatności ekologicznej (PROW 2014–2020) musi posiadać prawo do użytkowania gruntów, do których ubiega się o ich przyznanie. Warunek posiadania prawa do użytkowania gruntów może zostać spełniony poprzez wszystkie dopuszczone prawem formy, takie jak np. tytuł własności czy umowa dzierżawy, w tym ważna jest również umowa ustna. W przypadku, gdy zostanie stwierdzony błąd kon-

troli krzyżowej lub organ uzyska informację (np. poprzez donos), że zadeklarowana działka rolna jest użytkowana bezumownie, organ zobowiązany jest do dokonania weryfikacji dwóch elementów: ustalić faktycznego użytkownika działki rolnej oraz zbadać czy ten użytkownik posiada tytuł prawny do działki (np. umowa dzierżawy). W sytuacji gdy rolnik, który użytkuje działkę, nie posiada do niej tytułu prawnego, organ odmawia przyznania płatności do tej działki (nie są stosowane kary administracyjne z tytułu przeddeklarowania powierzchni).

Nowelizacja ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego przewiduje również możliwość dokonania przelewu części płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na rachunek bankowy zakładu ubezpieczeń, który zawarł z ministrem właściwym do spraw rolnictwa umowę, w celu uiszczenia należnych składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych. W celu wykonania ww. przelewu rolnik, w terminie do dnia 30 września, musi złożyć za pośrednictwem strony internetowej ARiMR, żądanie przekazania na rachunek bankowy zakładu ubezpieczeń kwoty należnych składek z tytułu ubezpieczenia upraw będących przedmiotem umowy.

Nowością od tego roku jest również aplikacja mobilna ARiMR, która udostępniona jest dla beneficjentów na ich urządzenia mobilne. Umożliwia ona rolnikowi wykonywanie i przysyłanie zdjęć działek i dokumentów. Zdjęcia takie mogą stanowić dowód w sprawie dotyczącej wniosku o przyznanie płatności. Warunkiem niezbędnym do korzystania z tej aplikacji jest jej pobranie i zainstalowanie na smartfonie lub innym urządzeniu mobilnym.

Dodatkową ciekawostką są wprowadzone od tego roku w programie rolnośrodowiskowo-klimatycznym pakiety 8 i 9, które to są zobowiązaniami 1-rocznymi. Pakiet 8 dotyczy ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk. Warunkiem otrzymania płatności za ten pakiet jest posiadanie przez rolnika lub jego małżonka co najmniej jednej sztuki zwierzęcia (bydła, kóz, owiec lub koni) w okresie od dnia 15 marca do dnia 30 września danego roku i zarejestrowania go w systemie IRZ. Rolnicy, którzy przystąpią do tego działania zobowiązani będą do użytkowania łąk i pastwisk w określony przez doradcę rolnośrodowiskowego sposób, przy zachowaniu pewnych ograniczeń, np. częstotliwości pokosów (max 2), nawożenia (max 50kg N/ha) czy zmniejszonej obsady zwierząt podczas wypasu. Planowana płatność w tym pakiecie wynosi 838 zł/ha.

Uważam, że jest to bardzo ciekawe rozwiązanie dla tych rolników, którzy nie posiadają łąk na obszarach NATURA 2000. Wystarczy, że mają jedno z ww. zwierząt, doradcę z uprawnieniami rolnośrodowiskowymi, który opracuje niezbędny plan RŚ i oczywiście 1 ha łąki. W pakiecie 9 dotyczącym retencjonowania wody wsparcie mogą otrzymać ci rolnicy, którzy wbrew własnemu celom ekonomicznym, utrzymują wodę na swoich trwałych użytkach zielonych lub obszarach przyrodniczych przyczyniając się do zmniejszenia jej szybkiego odpływu. Rolnicy wnioskujący o przyznanie płatności w ramach pakietu 9 nie mają obowiązku posiadania planu działalności rolnośrodowiskowej oraz posiadania dokumentacji przyrodniczej.

Po szczegółowe informacje i wyjaśnienia dotyczące tegorocznych dopłat obszarowych zapraszam do biura.

Michał Drożak

ul. Kaliska 10, 62-300 Września
(naprzeciwko Kauflandu)

886 166 777 | 884 617 810 | 506 134 064

TRANS PLON
OLEJNICZAK
SKUP ZBÓŻ

PASZOWYCH I KONSUMPCYJNYCH, RZEPAKU I KUKURYDZY
 W BRZEZIU KOŁO MIŁOŚLAWIA

MOŻLIWOŚĆ TRANSPORTU
 A TAKŻE USŁUGI:
 SIEWU KUKURYDZY I BURAKA CUKROWEGO

KONTAKT: 730 730 720, 508 678 929

**BIOLOGICZNE
 OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
ODWADNIANIE TERENÓW

Jarek
 FIRMA HANDLOWO USŁUGOWA

PRZYŁĄCZA KANALIZACYJNE
 ZBIORNIKI NA SZAMBA
 USŁUGI MINIKOPARKĄ I MINIŁADOWARKĄ

Chocicza Wielka 9 | **www.jarek.org.pl**
62-300 Września | **608-214-315**

XBETON

PRODUKCJA BETONÓW:

- ▶ TOWAROWYCH
- ▶ POSADZKOWYCH
- ▶ DROGOWYCH
- ▶ KONSTRUKCYJNYCH

PODSYPKI CEMENTOWE
 STABILIZACJE

PRODUKCJA BŁOCKA BETONOWEGO
 SPRZEDAŻ PIASKU I KRUSZYW
 TRANSPORT

tel. 888 785 892
zamowienia@xbeton.pl, biuro@xbeton.pl
www.xbeton.pl

XBETON Sp. z o.o. Sp. k.
 ZAKŁAD PRODUKCYJNY
 STAW 9 / KOŁO WRZEŚNI, 62-420 STRZAŁKOWO

Grobla AGRI

**NAJTAŃSZE
 ŚRODKI OCHRONY
 ROŚLIN**

**PROMOCJA NA HERBICYDY DO ODCHWASZCZANIA
 KUKURYDZY JUŻ OD 119 ZŁ/HA**

SKUP ZBÓŻ I RZEPAKU

GROBLA 41 | TEL. 607 155 710, 607 047 710
 CZYNNE OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU W GODZINACH 8.00–16.00, W SOBOTY 8.00–12.00

DRZEWKA I KRZEWY OZDOBNIE

- drzewka na paliku (szczepione)
- bonsai
- szmaragdy
- brabanty
- trawy ozdobne

Września, ul. Leśmiana 5
tel. 880 242 195

SZKÓŁKA ROŚLIN OZDOBNYCH

■ DRZEWKA I KRZEWY liściaste i iglaste
■ RÓŻE ■ ŻYWOPŁOTY
■ TUJE

JACEK NOWACZYK

STANISŁAWOWO 15 • 601 759 243

USŁUGI OGRODNICZE

Alpaki u Agi

WYCIECZKA SZKOLNA

WIZYTA U ALPAK Z PRZEKĄSKĄ

- wejście do zagrody • dokarmienie alpaka
- wafelek, soczek, kawa, herbata

czas trwania: 1 h

ORGANIZACJA URODZIN

- karmienie alpaczek • zajęcia plastyczne
- bańki • wata cukrowa lub popcorn
- sok, woda, kawa, herbata

czas trwania: 1,5–2 h

WEJŚCIE DO ZAGRODY karmienie marchewką
koszt: dzieci do lat 6 – 12 zł, powyżej – 15 zł

ALPAKA TREKKING godzinny spacer z alpaką do lasu
1 alpaka / 2 osoby – 75 zł | 2 alpaki / 2 osoby – 100 zł

VOUCHERY UPOMINKOWE • ODWIEDZINY W PRZEDSZKOLU / SZKOLE
WYCIECZKI • PIKNIKI • KOŁDRY 100% Z WŁÓKNA ALPAK

więcej informacji na stronie www.alpakiuagi.pl

🏠 Słomówko 16 a | 62-300 Września

☎ 607 613 514 | 691 070 853

✉ Alpaki.u.Agi@wp.pl

HECHT®

specjalista ogrodnictwa

- Elektronarzędzia i sprzęt ogrodniczy!
- Meble, zabawki, akcesoria basenowe!
- Rowery, skutery, quady!

PRZYJDŹ I SPRAWDŹ NASZĄ CAŁĄ OFERTĘ!

Września, Armii Poznań 3
tel. 61 666 13 05

CZYNNE: 8.00 - 20.00

www.hechtpolska.pl

Kawałek raju tuż za oknem

Nawet najmniejszy ogród może stać się zielonym azylem. Jak go zaaranżować, podpowiadają architekci krajobrazu.

Poniżej dwa pomysły na mały ogród: naturalistyczny dla fanów dzikiej przyrody i minimalistyczny oparty na prostych formach. Który zainspiruje Was bardziej?

POWRÓT DO NATURY

Jednym z wybijających się ostatnio trendów w urządzeniu ogrodów jest powrót do natury.

– W ogrodach naturalistycznych stawiamy na bioróżnorodność, składamy się ku rodzimym gatunkom roślin, a także wykorzystujemy procesy ekologiczne, które przynoszą korzyści środowiskowe i ekonomiczne. Odchodzimy od ogrodów ciętych pod linijkę, a naszą główną inspiracją powinna być sama natura i jej wspaniała dzikość – mówi **Ilona Gradowska**, właścicielka firmy „Ładne Kwiatki” Architektura Krajobrazu.

Pamiętajmy, że zakładając ogród, mamy wpływ nie tylko na najbliższe otoczenie naszego domu, ale też oko-

licę, w której mieszkamy. Zwróćmy uwagę na ekologiczne rozwiązania.

– Nasz ogród ma wpływ na lokalny ekosystem: zarządzanie zasobami wodnymi, temperaturę otoczenia, itp. Podchodźmy do tego odpowiedzialnie: nie betonujemy każdego skrawka ogrodu, wybieramy naturalną ściółkę pod rośliny i starajmy się zmieścić chociaż jedno drzewo liściaste lub większy krzew. Przyroda nam za to podziękuje – radzi **Ilona Gradowska**.

Dobór roślin do małego ogrodu trzeba dokładnie przemyśleć. Tu nie ma miejsca na przypadkowość.

– W niewielkim ogrodzie ważna jest każda roślina, jej wielkość, kolor, faktura, to jak się zmienia w ciągu roku. Unikajmy przypadkowych zakupów roślinnych. Wracając z centrum ogrodniczego z doniczkami roślin, które akurat nam się spodobały, akurat kwitną lub ładnie wyglądały w katalogu, rzucamy sobie kłody pod nogi. Warto przed zakupami zastanowić się, na ile dużych krzewów możemy sobie pozwolić, czy zmieścimy drzewo. Te elementy budują nam szkielet, który później uzupełnimy mniejszymi roślinami. Unikajmy nadmiaru płaskich ścian. Żywopłót w ogrodzie bywa świetną sprawą,

ale jeśli otoczymy się nim ze wszystkich stron, znajdziemy się w „pudełku”. To zdecydowanie zmniejsza nam optycznie przestrzeń. Warto jest sadzić roślinność piętrowo, zacierając granice ogrodu. Głębi doda też posadzenie np. w narożniku roślin o bordowych liściach. W naprawę małych przestrzeniach świetnym rozwiązaniem są ogrody wertkalne, które budujemy, łącząc ze sobą różne gatunki – radzi **Ilona Gradowska**.

MINIMALIZM I PROSTE FORMY

Tomasz Filipiak, właściciel firmy Architektura Krajobrazu „FORMAT”, mówi, że wielu jego klientów stawia na styl minimalistyczny.

– Taki ogród oparty jest na kształtach i figurach geometrycznych. Cechuje się prostotą. Rośliny są łatwe w uprawie, a przy tym dominują gatunki, które w łatwy sposób dają się formować, np. bukszpany i cisy. Często stosuje się duże formy płyt betonowych na tarasach, ścieżkach, co daje wrażenie powiększenia przestrzeni. Oczywiście nie możemy zapomnieć o trawniku, choć niewielkim, który, jeśli jest zadbane, daje megasatysfakcję – zapewnia specjalista.

Projektując ogród w stylu minimalistycznym, ograniczamy się do kilku gatunków roślin. To podkreśla ściśle uporządkowany charakter przestrzeni.

– Rośliny nadające się do małych ogrodów to np. laurowiśnię, byliny, trawy ozdobne, różne gatunki roślin sczepionych, buk pospolity „Pendula”, azalie i wiele innych. Fajnie „zabawić” się w optyczne powiększenie przestrzeni ogrodu. Można to zrobić, montując np. lustro. Ustawmy je tam, gdzie jest dużo roślin, tak by odbijało fragment ogrodu, np. ścieżkę lub rabatę – radzi **Tomasz Filipiak**.

NIE WALCZMY Z PRZYRODĄ

Zarówno **Ilona Gradowska**, jak i **Tomasz Filipiak** mówią o tym, że w aranżacjach warto wykorzystać drzewa i krzewy, które już rosną w naszym ogrodzie. Nie warto zamykać się na krajobraz. Czasem nawet okazałe drzewo rosnące u sąsiada może stanowić piękne tło dla naszego ogrodu.

Pamiętajmy też, że ogród to część domu. Najważniejsze, żebyśmy czuli się w nim komfortowo i bezpiecznie.

JOG

zakład zieleni
wiosna
www.ZielonaWiosna.pl

**KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
TERENÓW ZIELENI**

500 020 589 • 609 630 143 • biuro@zielonawiosna.pl

ŁADNE KWIATKI
architektura krajobrazu

**PROJEKTY I REALIZACJA
TERENÓW ZIELENI**

**NASADZENIA, TRAWA Z ROLKI,
SYSTEMY NAWADNIANIA
BRUKARSTWO**

PROJEKTY - tel. 531 289 163 | WYKONAWSTWO - tel. 724 173 898
e-mail: ladnekwiatki.ak@gmail.com @ladnekwiatkiarchitekturakrajobrazu

FORMAT
projektowanie ogrodów

Architektura Krajobrazu FORMAT Tomasz Filipiak

PROJEKTOWANIE I ZAKŁADANIE TERENÓW ZIELONYCH DLA INWESTORÓW PRYWATNYCH I PUBLICZNYCH
SPRZEDAŻ KOSTKI BRUKOWEJ, MAŁEJ ARCHITEKTURY, OGRODZEŃ, KAMIENI OGRODOWYCH

Miłostaw, ul. Pałczyńska 7 tel. 600 962 504, 606 705 727 e-mail: biuro@formatki-ogrody.pl www.formatki-ogrody.pl

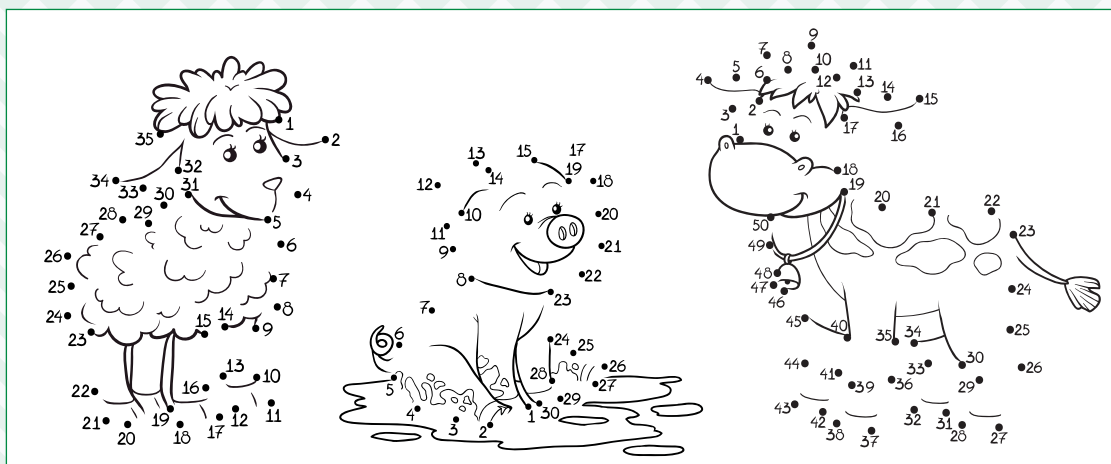
RUBRYKA DLA SMYKA

OGŁOSZENIE WYNIKÓW W KOLEJNYM NUMERZE „WW”! Różniawania prosimy przynosić do naszej redakcji do 30 marca. Osoby, które nie zdążą w godzinach otwarcia, mogą skorzystać ze skrzynki przy drzwiach do redakcji.

SPONSORZY NAGRÓD

POŁĄCZ KROPKI I POKOLORUJ

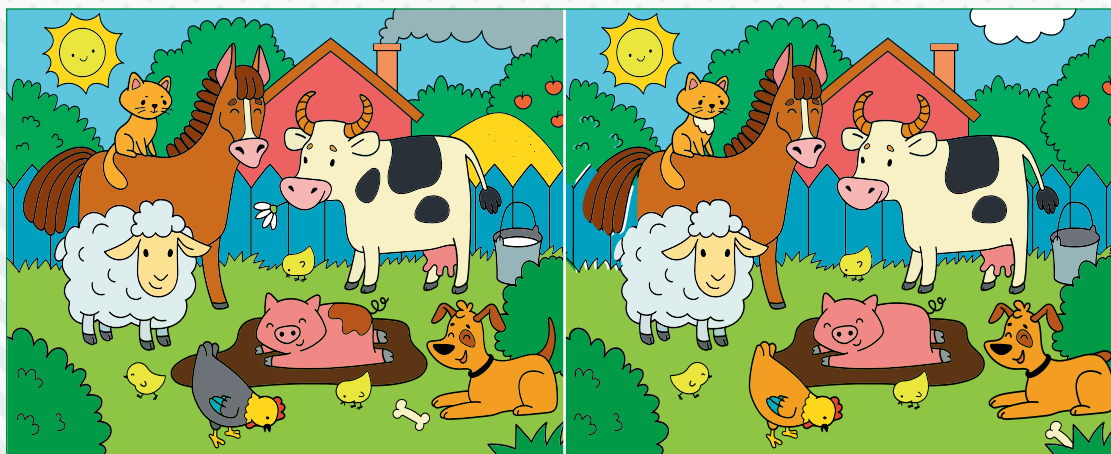

IMIĘ, NAZWISKO I WIEK

NUMER TELEFONU DO OPIEKUNA

Cóż to za zwierzęta? Połącz kropki, pokoloruj i przynieś rysunek do naszej redakcji. Pamiętaj o danych kontaktowych!

ZNAJDŹ RÓŻNICE

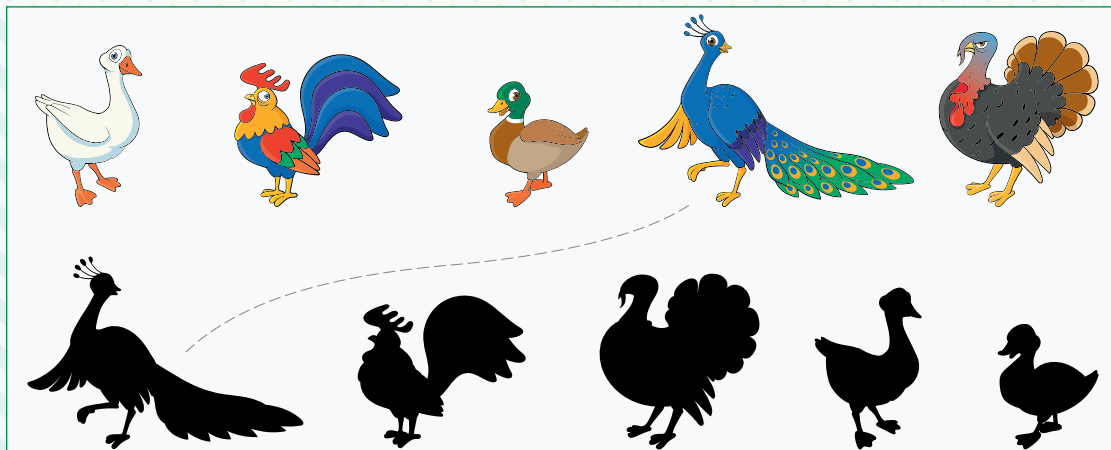

IMIĘ, NAZWISKO I WIEK

NUMER TELEFONU DO OPIEKUNA

Znajdź dwanaście różnic! Rysunki z zaznaczonym rozwiązaniem przynieś do naszej redakcji. Pamiętaj o danych kontaktowych!

DOPASUJ OBRAZKI

IMIĘ, NAZWISKO I WIEK

NUMER TELEFONU DO OPIEKUNA

Każde zwierzę ma swój cień – dopasuj obrazki. Rysunki z rozwiązaniem przynieś do naszej redakcji. Pamiętaj o danych kontaktowych!

Jeśli chcesz skorzystać ze starego sposobu rozliczeń
SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI!

ul. Harcerska 4
62-300 Września

61 437 64 80
+48 789 019 457

biuro@dimnet.pl
www.solary.dimnet.pl

F O T O W O L T A I K A

twoja droga
do darmowego
prądu

Wiosenna oferta!

ASORTYMENT ZNAJDUJĄCY SIĘ W SKLEPIE SPRZEDAJEMY W CENACH Z 2021 ROKU!*

SKLEP FIRMOWY: Psary Małe, ul. Przylesie 1 (za wiaduktem w stronę Poznania po prawej stronie)
tel. 61 436 11 51, kom. 603 20 10 10, e-mail: sklep@pimax.pl

www.pimax.pl

* oferta pogładowa, dostępny asortyment znajduje się w sklepie firmowym, ważna tylko do wyczerpania zapasów